

LITURGIE Paasmorgen

Voorganger: Ds. Wim Verschoor   **Organist:** HenkVeldman
Ouderling van Dienst: Jan Paul Griede   **Lezer:** Ria Pastoor
m.m.v. gelegenheidskoor
INTERNETLINK viering: <https://kerkdienstgemist.nl/stations/807>

- **Orgelspel**
- **Welkom en mededelingen**

- **Kort orgelspel**

- **Gebed van toenadering**

*Ons leven, o God, beweegt zich vandaag
tussen angst en hoop, tussen verdriet en
moed.*

Onze zekerheden zijn in de crisis

lekgeslagen,

en onze onzekerheid verlamt ons.

Zoveel mensen dromen bange dromen

en liggen wakker in de nacht.

*Om dóór de nacht heen meegenomen te
worden,*

*aan het licht gebracht, - dáárom zijn wij
hier,*

*om aangestoken te worden door het licht
van Pasen.*

*Wij zoeken U, als een licht voor ons uit,
omdat wij geloven dat uw liefde voor ons
sterker is dan alle dood.*

*God, wij vragen U: heb ons lief,
en vernieuw ons zó door de Geest van
Jezus,*

*dat we bij licht en bij donker
opgewekt en met overgave U kunnen
eren en dienen.*

- **Bemoediging en groet**

Voorganger: Onze hulp is in de Naam van de Heer

Allen: DIE HEMEL EN AARDE GEMAAKT HEEFT

Voorganger: De Heer is opgestaan!

Allen: DE HEER IS WAARLIJK OPGESTAAN, HALLELUJA!

Solostem: Halleluja (NLB Gezang 640d)

- Intochtslied: Psalm 118 : 1, 6, 9
Solostem: Halleluja (NLB Gezang 640d)

- **Kyriegebed**

- **Zingen: Christus onze Heer verrees (NLB Gezang 624)**

- **DIENST VAN HET WOORD**
- **Gebed om het licht van Gods Geest**
- **Een Paasverhaal voor de kinderen**
- **Eerste schriftlezing: Ezechiël 37: 1-10**
- **Zingen Venite, exultemus (Lied 95a)**
- **Tweede schriftlezing: Marcus 16: 1-8**
- **Zingen: Zing nu de Heer (Lied 643, verzen 1, 2, 3, 5, 6 en 7; solostem bij 1, 3 en 6)**

- **Uitleg en verkondiging**

Als het erop aankomt, is de natuur keihard. Een paar jaar geleden zag ik een natuurfilm over het wel en wee van een troep leeuwen. Enkele leeuwinnen hadden jongen gekregen, en het opgroeien van deze welpjes was een belangrijk thema in de film. Eén van de welpjes was duidelijk kleiner en zwakker dan de anderen. Als de troep een tocht maakte naar een andere locatie, kon deze kleine het tempo niet bijhouden. Hij was in zekere zin een blok aan het been van de groep. De moeder reageerde daar instinctief genadeloos op. Als de kleine bij haar wilde drinken, schudde ze hem van zich af en liep weg. Als hij op een speelse manier aandacht vroeg, gaf ze een tik. Ze wilde niet voor hem zorgen; hij was ten dode opgeschreven. Zó hard is de natuur: wie niet mee kan komen, brengt de troep in gevaar en wordt uitgestoten.

- Deze harde natuurwet klinkt door in hedendaagse discussies. Onze regering heeft gekozen voor de bescherming van de oudste en zwakste deelnemers in onze samenleving. Vrijwel de gehele economie wordt stilgelegd om die doelgroep te beschermen. En dan roepen sommigen: "Wat is dat voor onzin? Om een stel kwetsbare mensen twee of drie extra levensjaren te geven, brengen we onherstelbare schade toe aan onze economie en brengen we de complete samenleving in gevaar!" Keiharde woorden, waarin de oude natuurwet doorklinkt: als het voortbestaan van de groep door enkele zwakkeren in gevaar komt, dan kiest de natuur voor de toekomst van de groep.

- Ergens in de film is er opeens een ongelooflijk moment. De troep leeuwen is weer eens onderweg, en het zwakke broertje is op tientallen meters achterstand geraakt. Dan blijft een van de andere welpen opeens staan en kijkt achterom. Meteen staat de hele troep stil, en ze kijken allemaal achterom. Een ontroerend moment van "humaniteit": tegen hun instinct in blijven ze staan en "zien ze om" naar de kleine die het niet kan bijbenen. Ze gaan pas weer verder als hij zich weer heeft aangesloten bij de rest. Ik weet niet of deze kleine het uiteindelijk heeft gered. De natuur is hard. Maar dat moment van omzien gaf even een doorkijkje naar het paradijs.

- We lazen met elkaar het opstandingsverhaal volgens Marcus. De meeste geleerden zien het Marcusevangelie als het oudste van de evangeliën. Mattheüs en Lucas zijn van later datum; zij hebben bij het schrijven van hun eigen evangelie gebruik gemaakt van de Marcusverhalen, en hebben daar hun eigen uitleg en vertellingen aan toegevoegd. Het Johannesevangelie is weer tientallen jaren jonger, en vormt een verhaal apart. Marcus wil

het verhaál van Jezus vertellen, en concentreert zich daarbij op de daden van Jezus. Dat geeft aan zijn evangelie een grote dynamiek. Ter vergelijking: Mattheüs heeft veel meer interesse in de wóórden van Jezus: de toespraken, de gesprekken met zijn leerlingen. Daarom heeft het Mattheüsevangelie minder vaart, en is het ook veel langer. Het verhaal van Marcus is het oudste van de vier, en vertolkt wellicht iets van het geloof van de eerste christenen. Marcus vertelt, vergeleken met zijn collega's, maar weinig, maar in dat weinige zit wel de kèrn van het geloof.

-
- Drie vrouwen gaan op weg naar het graf, om het lichaam van Jezus te gaan zalven. Ze wilden Hem reinigen van alle bloed en vuil, en daarna zijn lichaam met kruiden en olie inwrijven. Een bewijs van liefde en respect. Een beetje merkwaardig is het, dat deze vrouwen van alles bij zich hebben, behalve iemand om de steen van het graf te rollen. Rekenden zij misschien op de aanwezigheid van een tuinman die hun ter wille zou willen zijn? Maar als ze bij het graf komen, is de steen al weggerold. Marcus vertelt niet wie de steen heeft verschoven, en hoe, en wanneer. Hij beperkt zich tot het gegeven dat het graf geopend was, en leeg was. Vanuit het graf was er een doorgang naar het leven gekomen.
-
- De vrouwen gaan het graf binnen, waar zij een jonge man zien zitten. Mattheüs maakt later een engel van die jongeman, die onder gebeef van de aarde uit de hemel neerdaalt om eigenhandig de steen weg te rollen. Mattheüs vertelt dus veel meer details, en maakt het verhaal vromer, geloviger. Marcus is veel soberder in zijn vertelling, en houdt het op een jonge man in een wit gewaad. Deze jongen zit aan de rechterkant van de plek waar Jezus gelegen heeft. Dat doet denken aan Psalm 121, waar staat: "De Heer is uw bewaarder, uw schaduw aan uw rechterhand." En aan Psalm 16, waarin gezegd wordt: "Ik stel mij de Heer bestendig voor ogen; omdat Hij aan mijn rechterhand staat, wankel ik niet. (...) want Gij geeft mijn ziel niet prijs aan het dodenrijk..." Misschien bedoelt Marcus dàt wel te zeggen met die witte gedaante aan de rechterzijde van het graf: zelfs in de dood is God niet van Jezus' zijde geweken, ook in het graf stond Hij naast Hem... Is die jongen dan dus toch een engel, een teken van God?
- Ook vanwege zijn woorden zouden we deze jongeman een engel kunnen noemen. Engelen zijn immers boodschappers van God; en de boodschap die klinkt in dat lege graf is zonder twijfel een boodschap van Godswege. "Jezus is hier niet," zegt de jongen, "Hij is opgewekt." Dat staat er ook letterlijk in het Grieks: "Hij is wakker gemaakt, gewekt." Dat suggereert dus dat iemand Jezus heeft geroepen, heeft wakker gemaakt. Ook hier vertelt Marcus niets over het hoe en wanneer van deze geschiedenis, alleen het resultaat: "Hij is niet hier!"
-
- "Ga terug," zegt de jongen vervolgens, "en zeg tegen zijn leerlingen èn tegen Petrus: Hij gaat jullie voor naar Galilea..." Waarom krijgt Petrus hier zo'n aparte vermelding? Is hij soms belangrijker dan de andere discipelen? Integendeel, denk ik. De naam van Petrus wordt in het evangelie volgens Marcus het laatst genoemd in H. 14, in het verhaal van de verloochening. Dàt is Petrus' laatste optreden: hij ontkent dat hij een volgeling van Jezus is. Mag zó iemand nog een discipel genoemd worden? "Zeg tegen zijn leerlingen èn tegen

Petrus..." Dat wil zeggen dat Petrus er helemaal bij hoort. God heeft hem die verloochening allang vergeven! Zoals Jezus niet gevangen hoefde te blijven in het dodenrijk, zo hoeft een mens niet gevangen te blijven in zijn schuld.

-
- Het lijkt maar een detail, maar ligt hier niet een bepaalde kern van het verhaal? Jezus, die als een kwetsbaar Kind naar de wereld is gekomen, kiest de compassie als kern van zijn leven: Hij laat uitgestoten mensen weer in de kring komen, Hij geneest mensen, zodat ze weer met het samen leven mee kunnen doen, Hij bekommert zich zelfs om mensen die in Joodse ogen tot de buitenstaanders behoorden... Zijn missie is het uitdragen van de liefde van God, het oproepen tot een houding van naastenliefde en humaniteit. Zelfs in dit opstandingsverhaal komt deze compassie naar voren: Petrus mag als volwaardige leerling weer meetellen. Een god van wraak zou Petrus voorgoed buitengesloten hebben, maar de God van liefde heeft begrip voor Petrus, medelijden met Petrus. Is dát niet vanaf het begin de bedoeling van God geweest: dat wij compassie hebben met anderen, dat we elkaar menselijk, medemenselijk behandelen? Jezus ging ons daarin voor. En Hij liet ons zien: een leven vanuit compassie is sterker dan de dood. Liefde overwint alles, ook onverschilligheid, haat en dood. Liefde overwint ook de hardste natuurwetten.
-
- Petrus mag, samen met de andere leerlingen, naar Galilea gaan. Waarom naar Galilea? Bij Lucas spelen alle gebeurtenissen ná de opstanding zich af in en om Jeruzalem, het godsdienstige hart van Israël; is dat niet méér voor de hand liggend? Misschien bedoelt Marcus te zeggen dat het verhaal van Jezus gewoon verdergaat. In Galilea was het allemaal begonnen: dáár begon Jezus met zijn verkondiging, dáár riep Hij die vissers op om zijn volgelingen te worden. In Galilea hadden de leerlingen hun oude bestaan terzijde gelegd, om voortaan Jezus te volgen. Deze geschiedenis moet worden voortgezet! Het verhaal van Jezus gaat nog altijd door, want: "Hij gaat jullie voor naar Galilea..." Ook zó zal Jezus levend blijven: in de woorden en daden van zijn discipelen die de opstanding in hun levenshouding zichtbaar maken.
-
- De boodschap van de jongeman is duidelijk, en zijn opdracht ook. Helaas komt er van die opdracht niets terecht. De drie vrouwen vluchten sidderend weg van het graf, en hullen zich in sprakeloosheid. Wanneer je aan den lijve ervaart dat God aanwezig is in jouw bestaan, dat Hij nooit is gestopt met zijn bevrijdende werk, dan kun je als mens een siddering, een huivering niet onderdrukken. Dat heeft niet met angst, maar meer met eerbied en ontzag te maken. Sprakeloosheid is een gepaste, natuurlijke reactie op het ontdekken van Gods aanwezigheid.
- Maar wie is er nog overgebleven om het verhaal van de opstanding door te vertellen? Als die vrouwen het niet doen, - wie dan wel? Of is het denkbaar dat Marcus zijn evangelie bewust in sprakeloosheid laat uitlopen, om ons als lezers op een idee te brengen? Wij hebben via Marcus toch óók gehoord dat het graf leeg is, en dat Jezus ons voorgaat naar Galilea? Wij kunnen toch ook dat verhaal doorvertellen, het verhaal van de weg van Jezus, de weg die niet doodliep, maar een weg ten leven bleek te zijn? Alleen al het simpele vertellen van dat ongelofelijke verhaal over liefde die de dood overwint, gééft al een

doorkijkje naar het paradijs.

Moment van stilte

- **Zingen: Liefde is licht (Lied 636)**
- **GEBEDEN EN GAVEN**
- **Dankgebed, voorbeden, stil gebed, Onze Vader**
Lied tijdens voorbede: Lied 368f)
- **De Paasglimlach**
- **Alternatieve Collecte onder orgelspel**
Diaconie: plaatselijke stille armoede
Kerk: kosten predikantplaatsen

***U kunt uw gave overmaken naar de Diaconie van de Protestantse
Gemeente Amersfoort, IBAN NL72 SNSB 0937 0141 09, ovv het
collectedoel en de wijkgemeente waar u bent ingeschreven.***

Slotlied: U zij de glorie (Lied 634)

- **Zegen**
- **Zingen: Amen, amen, amen (Lied 431c)**

Goede en gezegende Paasdagen toegewenst!

Pasen 2017, Fonteinkerk